

Vorig jaar twee keer te veel Groninger aardgas gewonnen
Herman Damveld, zelfstandig onderzoeker en publicist te Groningen
6 januari 2014

Om de kans op ernstige aardbevingen in Noord-Groningen te vermijden mag er jaarlijks niet meer dan zo'n 27 miljard kuub aardgas worden gewonnen. Vorig jaar, in 2013, werd er 55 miljard kuub uit de grond gehaald. Dat is twee zoveel. Nadeel voor Noord-Groningen: de kans op ernstige aardbevingen wordt daardoor groter in plaats van kleiner. Voordeel voor de regering: het leverde 5,7 miljard aan aardgasbaten op. Maar er is hoop voor Noord-Groningen. Over pakweg 30 jaar houden de aardbevingen op: dan is het Groningen-veld vrijwel helemaal leeg.

In 2013 heeft de NAM ongeveer 55 miljard kuub (m³) aardgas gehaald uit het Groningen-veld¹. Daarmee was 2013 een topjaar. Dit staat in schril contrast met het advies van januari 2013 van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), waaruit blijkt dat de aardgaswinning met 40% moet dalen om de kans op zware aardbevingen te verminderen^{2 3}. De gemiddelde aardgasproductie uit het Groningen-veld wordt door de overheid aangegeven als 44 miljard kuub⁴. Een daling van 40% komt neer op 26,4 miljard kuub. De productie in 2013 van 55 miljard kuub was dus in feite het dubbele van wat het SodM toelaatbaar vindt om zware aardbevingen te voorkomen. De overheid vaart hier wel bij: we kunnen uitrekenen dat één miljard kuub gas extra de regering 200 miljoen euro aardgasbaten oplevert⁵. Omdat er 28,6 miljard kuub gas meer werd begonnen boven het veilig niveau, betekent dat extra aardgasbaten voor de regering van 5,7 miljard euro. De compensatie van één miljard euro die de Commissaris van de Koning in Groningen, Max van den Berg, aan de regering vraagt, kan hier gemakkelijk uit betaald worden.

De productie in 2013 was hoger dan nog in 2012 werd verwacht, zoals blijkt uit figuur 1. In deze figuur zien we ook dat een productie van 55 miljard kuub voor het laatst voorkwam in 1980, dus 33 jaar geleden.

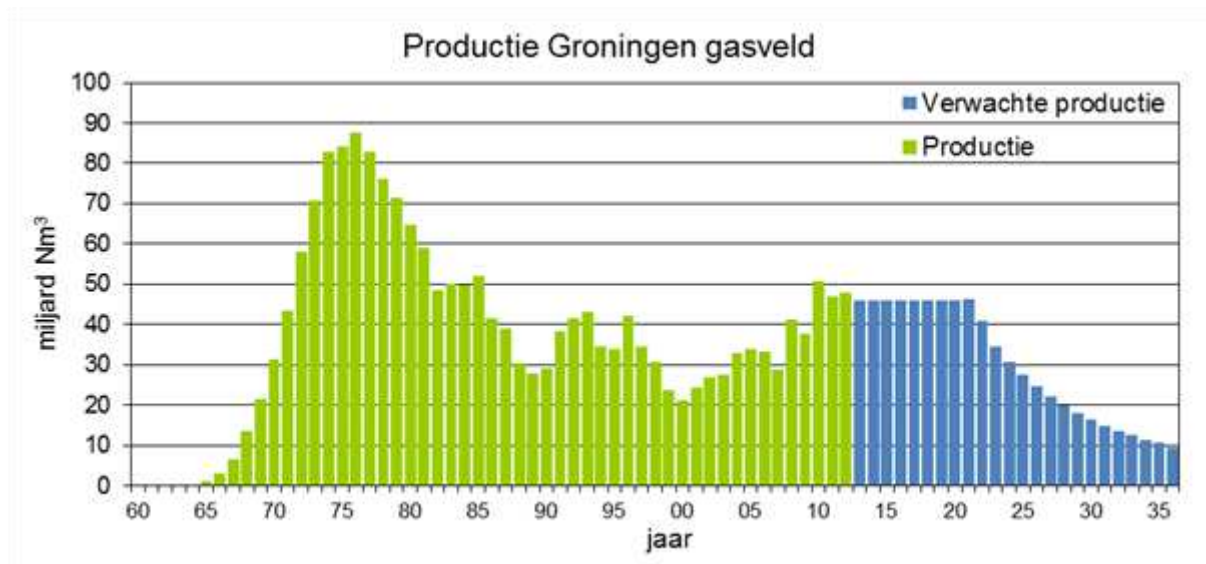
De NAM mocht vorig jaar zoveel winnen als het bedrijf wilde. Er was geen maximum aan de productie per jaar. Wel heeft de regering een maximum gesteld aan de productie uit het Groningen-veld tot 2020. Op grond van artikel 55 van de Gaswet⁶ mag er in de periode 2011 tot en met 2020 in totaal 445,7 miljard kuub geproduceerd worden, gemiddeld is dat 44,6 miljard kuub per jaar.^{7 8} Bekend is dat er 46,8 miljard kuub gewonnen is in 2011 en 47,8 miljard kuub in 2012⁹.

De conclusie hieruit is dat er de afgelopen drie jaar (2011, 2012 en 2013) zo'n 150 miljard kuub aardgas is gewonnen. Tot en met 2020 - dus voor de komende 7 jaar - blijft er nog 296 miljard kuub over. Als we dat over gelijke porties verdelen, komen we op een productie van 42 miljard kuub per jaar. Maar als de komende jaren weer 55 miljard kuub uit de grond wordt gehaald, zijn we er in vijf jaar door.

Via figuur 1 kunnen we ook zien dat de productie van het Groningen-veld hoe dan ook zal dalen na 2020. In 2025 gaat het om 26 miljard kuub, in 2030 om 16 miljard kuub en in 2037 om 8 miljard kuub. Dan is het veld bijna leeg: van de 2800 miljard kuub die er aanvankelijk is zat, resteert dan nog 73 miljard kuub gas en de laatste hoeveelheden gas zijn erg moeilijk en slechts tegen hoge kosten te winnen¹⁰. De aardbevingen gaan nog een paar jaar door, ook als de gaswinning stopt. De bodem komt rond 2040/2045 weer tot rust.

FIGUUR 1

Gerealiseerde en verwachte productie van het Groningen-veld conform het winningsplan

Bron: <http://www.nlog.nl/nl/reserves/Groningen.html>, 2012.

¹ http://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/nieuws/groningen-is-niet-alleen-een-wingewest.9185543.lynkx?utm_source=twitterfeed&utm_medium=twitter#.UsZmS6IQ_QI.twitter, 3 januari 2014.

² <http://www.sodm.nl/publicaties/overige-publicaties/sodm-rapport-aardbevingen-provincie-groningen>, 25 januari 2013.

³ http://www.sodm.nl/sites/default/files/redactie/brief_sodm_13010015.pdf, 22 januari 2013.

⁴ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gaswinning-en-infrastructuur/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/11/29/delfstoffen-en-aardwarmte-in-nederland-jaarsverslag-2011.html>, 29 november 2012.

⁵ Aardgaswinning uit kleine velden levert de staat 65% tot 70% van de opbrengsten op. Uit het Groningen-veld ligt dat percentage hoger, tussen de 85% en 90%. De productie in 2012 uit het Groningen-veld was 47,2 miljard m³, terwijl de kleine velden 25,9 miljard m³ leverden. De aardgasbaten in 2012 waren zo'n 14 miljard. We kunnen dan uitrekenen dat die voor 70% uit het Groningen-veld kwamen, wat overeenkomt met 9,8 miljard euro. Daaruit volgt dat één miljard kuub een aardgasbaat geeft van 207 miljoen euro. Dit bedrag kan jaarlijks verschillen afhankelijk van de gasprijs. (Bron: <http://www.co2ntramine.nl/basiskennis-aardgas-winning-gebruik-en-aardbevingen/>, 29 mei 2013).

⁶ Gaswet Artikel 55:

“Onze Minister stelt tenminste eenmaal in de vijf jaar vast van welke hoeveelheid gas, dat wordt gewonnen uit het Groningen veld op basis van de bij koninklijk besluit van 30 mei 1963, nr. 39 (Stcrt. 126) verleende winningsvergunning, de op grond van artikel 53 aangewezen rechtspersoon uit mag gaan bij de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 54, eerste lid, onderdelen a en b. Bij iedere vaststelling geeft Onze Minister aan welke hoeveelheid de komende tien jaar ten hoogste gemiddeld per jaar mag worden gewonnen. De vaststelling maakt onderdeel uit van de voorschriften aan de houder van bovengenoemde winningsvergunning als bedoeld in artikel 36, tweede en derde lid, van de Mijnbouwwet.”

Op 18 juni 2004 is een winningsplan voor de periode tot eind 2012 vastgesteld door het ministerie van EZ (http://www.namplatform.nl/wp-content/uploads/2013/08/Besluit_Groningen_Winningsplan_2004.pdf) .

Het winningsplan dat nu van kracht is dateert van 21 december 2007

(http://www.dinodata.nl/deliverables/sync/NLOG_FieldAsset_9880_20071224-1-01_NAMwiplaGRON_Matig-20080107-171237.PDF) . Er had – gegeven de wet - dus uiterlijk december 2012 een nieuw plan moeten zijn,

maar dat is doorgeschoven naar 2014!

In ieder geval gold vanaf 2008 een gemiddeld toegestane jaarlijkse maximumproductie van 42,5 miljard m³ (<http://www.rijksbegroting.nl/2009/kamerstukken,2008/9/26/kst122473.html>, 24 september 2008).

De NAM heeft in een brief aangegeven dat zij het huidige winningsplan gaat herzien en dat niet-openbare plan op 1 december 2013 ingediend bij het ministerie van Economische Zaken. Daarbij zou de NAM ook aangeven welke maatregelen zij treft om de kans op meer en zwaardere aardbevingen per jaar te voorkomen om de

---

gevolgen van meer en sterkere aardbevingen te beperken (<http://www.sodm.nl/onderwerpen/bodembeweging/winningsplan-groningse-gasveld>). Hierover neemt het ministerie van EZ binnenkort een besluit.

⁷ http://www.nlog.nl/resources/Jaarverslag2011/Delfstoffen_2011_NL%20_final_NLOG_0.2.pdf, uitgave van het ministerie van Economische Zaken, juni 2012, p. 22.

⁸ http://www.nlog.nl/resources/Jaarverslag2012/Delfstoffen_2012_UK_final_NLOG.pdf, uitgave van het ministerie van Economische Zaken, juni 2013, p. 24.

⁹ http://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/nieuws/groningen-is-niet-alleen-een-wingewest.9185543.lynkx?utm_source=twitterfeed&utm_medium=twitter#.UsZmS6IQ_QI.twitter, 3 januari 2014.

¹⁰ http://www.nlog.nl/resources/Jaarverslag2012/Delfstoffen_2012_UK_final_NLOG.pdf, uitgave van het ministerie van Economische Zaken, juni 2013, p. 16 en 25 (op 1 januari 2013 was er 768 miljard kuub aanwezig en tot en met 2037 wordt er 695 miljard kuub uit de grond gehaald; resteert derhalve 73 miljard kuub).